

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ,
CATALINA SERRA,
JORDI CORTADA,
SÍLVIA BARROSO,
GEORGINA FERRI

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CORDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA RODON

EDICIÓ DIGITAL
ISAAC SALVATIERRA

POLÍTICA
MAIOL ROGER

INTERNACIONAL
MARC VIDAL

ECONOMIA
ÀLEX FONT

SOCIETAT
ALBERT SOLÉ

CULTURA
LAURA SERRA

COMUNICACIÓ
ÀLEX GUTIÉRREZ

ESPORTS
TONI PADILLA

DELEGACIÓ A
BRUSSEL·LES

LLINGÜA
LAIA FORÈS

FOTOGRAFIA
ALBERT PLA

XAVIER BERTRAL

EDICIÓ DE PREMSA
PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DIRECTORA
FINANCERA

FOIX VALDÉ

DIRECTOR DE
MÀRQUETING

ORIO LLEVAT

DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN

DIRECTOR DE NEGOCI
ORIO CANALS

DIRECTOR DE
TECNOLOGIA

MARC CAMPRODON

C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA.

TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL
SUBSCRIPTOR:

902 281 110

subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL
Edició de premsa periòdica
ARA es reserva tots els
drets sobre el contingut del
diari ARA, els suplementos i
qualsevol producte de
venta conjunta, sense que
es puguin reproduir ni
transmetre a altres mitjans
de comunicació, totalment
o parcialment, sense prèvia
autorització escrita.

Difusió controlada
per l'OJD

EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

I el procés constituent?

El mes de juliol passat, al mateix temps que es redactaven i aprovaven les conclusions de la Comissió d'Estudi del Procés Constituent, la proposta d'incloure al full de ruta un referèndum (previ a les eleccions constituents) prenía un nou impuls, gràcies a diverses iniciatives. Des d'aleshores, el referèndum ha centrat el debat públic, presentant-se, a vegades, com un possible punt d'entesa entre els independentistes i CSQP. Certament, amb matisos. Des d'aquest espai polític, més aviat plantejat com l'eina per "acumular forces per fer un procés viable" (pactat amb l'Estat). Des de la CUP, subratllant que és l'única via per acabar amb el "processisme". En tots els casos, destacant que és la fórmula habitual, i la més clara per a la comunitat internacional, per culminar un procés d'independència.

El focus sobre el referèndum ha deixat en un segon pla, almenys momentàniament, el debat sobre el procés constituent (que a hores d'ara molta gent només associa amb l'afer de la inhabilitació de la presidenta Forcadell). Després de la Diada, amb l'inici d'un nou curs polític i a nou mesos, com a mínim, d'un possible referèndum, val la pena recuperar i centrar-se en un dels elements ja inclosos en el full de ruta: el procés constituent. Per començar, perquè les virtuts que s'han associat al referèndum, i encara d'altres, també li són, sens dubte, atribuïbles. Tanmateix, també suscita alguns interrogants o pors a què cal respondre.

¿Abans o després del referèndum? O, si es prefereix, ¿abans o després d'unes eleccions constituents? Per a alguns, siguem primer independents i després ja pensarem com volem la nova República. Per a altres (com la plataforma Reïnici), podem començar ja a autodeterminar-nos pensant quins principis i consensos bàsics ens caracteritzen com a societat i voldríem desenvolupar tots junts, anhels de país que superen el marc estatutari i constitucional actuals. Deliberar sense aquestes cotilles és començar a pensar sobiranament. De fet, des d'aquesta segona perspectiva, el referèndum d'independència s'omple de contingut. El sí i el

JAUME LÓPEZ

PORTAVEU DE REINICIA CATALUNYA
I PROFESSOR DE CIÈNCIA POLÍTICA (UPF)

no es transformen mentalment en un interrogant sobre quin marc polític és més útil per desenvolupar aquests consensos i principis.

Ens dividirà? En absolut. Una cosa és el debat sobre punts concrets i una altra la generació de consensos, d'acord amb tècniques de deliberació que ja estan més que contrastades. No es tracta de deixar sense feina el Parlament, ni d'escriure ara

una Constitució. El procés sobiranista ja ha servit perquè aflori el gran consens que suscita el dret a decidir entre la ciutadania catalana, però n'hi ha molts altres que val la pena explicitar i que ens caracteritzen com a poble, però que no podem desenvolupar fàcilment en el si del marc legal actual. Serveixin com a exemple les lleis de dació en pagament o de pobresa energètica (aprovades per unanimitat en el Parlament), o el consens social sobre el nostre model educatiu i d'immersió lingüística. Aquesta fotografia d'anhels i principis, valors i reptes, més que un text legal, pot tenir una força grandíssima si el procés per aconseguir-la té una gran legitimitat per la manera com s'ha plantejat i desenvolupat.

Processisme? No es tracta d'endarrerir res. Al contrari. Es pot fer en uns quants mesos. Abans d'un eventual referèndum. I, naturalment, no acaba amb ell. És un punt d'inici que pot encaixar perfectament, emmarcant-los, amb els treballs d'elaboració d'una Constitució, quan comencin. Podríem dir que configuren el seu preàmbul. Cansament del procés? Per què hem d'esperar? Ja podem començar a exercir la nostra autodeterminació com a poble deliberant sobre quines haurien de ser les línies mestres de la nostra *res pública*, ara que tenim clar que no es quedarà en un pur exercici retòric.

¿Només hi participaran quatre gats? La participació ha de ser com més massiva millor. Però recordem que l'efecte democràtic i legitimador va molt més enllà de la participació activa. Per comparar amb dos processos constituents participatius, en molts aspectes modèlics, a Islàndia i a Xile hi varen participar un 2% de la població. ¿No aconseguiríem mobilitzar més de 150.000 ciutadans? ¿I no seria tot un èxit sense precedents?

És viable. És legal. Hi ha unilateralitat però no necessàriament il·legalitat si el protagonisme i l'organització són clarament ciutadans, amb l'impuls i l'aval de les institucions. ¿L'acumulació de forces, el punt de trobada de tots els defensors del dret a decidir, no hauria de produir-se en un procés constituent popular on es pugui començar a posar en pràctica la nostra sobirania?

RALPH ORLOWSKI / GETTY

Hi ha molts consensos que val la pena explicitar i que ens caracteritzen com a poble, però que no podem desenvolupar en el marc legal actual